

NEWSLETTER FINTECH

W NUMERZE:

- Zmiany prawne
- Projektowane zmiany prawne
- Inicjatywy UKNF oraz innych organów krajowych
- Wybrane inicjatywy europejskich urzędów nadzoru oraz innych instytucji zagranicznych
- Newsy sektora FinTech – październik 2021

I. Zmiany prawne:

1. Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 12 września 2021 r. w sprawie wymagań technicznych dla kas rejestrujących – [link].

- Rozporządzenie zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw dnia 28 września 2021 r. i weszło w życie 29 września 2021 r.
- Rozporządzenie jest ostatnim ogniwem prac legislacyjnych tworzących ramy regulacyjne dla wdrożenia e-paragonu w obrocie gospodarczym. Precyzuje ono wymogi techniczne dla kas rejestrujących, umożliwiając emitowanie paragonów przez kasy on-line wyłącznie w postaci elektronicznej (bez potrzeby wydruku).
- Zgodnie z zapowiedziami Ministerstwa Finansów nie zostanie narzucony jeden sposób przechowywania i przekazywania paragonów w postaci elektronicznej. Kwestia ta ma zostać wypracowana na rynku w drodze samoregulacji.

2. Ustawa z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych – [link]

- W dniu 28 września 2021 r. Prezydent podpisał ustawę z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych. Na podstawie nowelizacji dodano art. 59ea. Zgodnie z tym przepisem akceptant nie może uzależniać zawarcia z konsumentem umowy o świadczenie usługi lub umowy sprzedaży towaru od dokonania zapłaty w formie bezgotówkowej, ani odmówić przyjęcia zapłaty od konsumenta znakami pieniężnymi emitowanymi przez NBP.
- Ustawodawca przewidział nieliczne wyłączenia od powyższej zasady. W szczególności nie będzie ona dotyczyć w przypadku dokonywania zakupów przez Internet, w miejscach bez obecności personelu, w trakcie imprez masowych (jeśli zamieszczono stosowny zapis w regulaminie), a także gdy wartość jednorazowej transakcji, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, jest równa lub większa przeciętnemu wynagrodzeniu w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w trzecim kwartale roku poprzedniego.
- Ustawodawca nie uwzględnił postulatu Fundacji Polska Bezgotówkowa, by zapewnić równouprawnienie różnych metod płatności i aby przedsiębiorcy mieli obowiązek akceptacji również płatności elektronicznych.
- Zmiany wchodzi w życie 30 dni po ogłoszeniu ustawy, tj. **5 listopada 2021 r.**

II. Projektowane zmiany prawne:

1. Projekt ustawy o finansowaniu społecznościowym dla przedsiębiorstw gospodarczych (dalej: „Projekt”) – [link]

- Rządowe Centrum Legislacji opublikowało nowy Projekt zapewniający stosowanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1503 z dnia 7 października 2020 r. w sprawie europejskich dostawców usług finansowania społecznościowego dla przedsiębiorstw gospodarczych oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) 2017/1129 i dyrektywę (UE) 2019/1937.
- Projektodawca dotychczas nie uwzględnił postulatu w sprawie rezygnacji z wprowadzenia art. 1821 KSH, którego istota sprowadza się do wyłączenia możliwości obrotu publicznego udziałami w spółkach z o.o., w tym za pośrednictwem platform crowdfundingowych.
- Obecnie przewiduje się dwuletni okres przejściowy (do 9 listopada 2023 r.), w którym spółki z o.o. będą mogły ubiegać się o finansowanie w drodze oferowania swoich udziałów, a platformy finansowania społecznościowego będą mogły pośredniczyć w takich ofertach. W ocenie Ministerstwa Finansów dwuletni okres przejściowy umożliwi upowszechnienie formy prostej spółki akcyjnej jako najkorzystniejszej formy prowadzenia działalności przez mikroprzedsiębiorców i przedsiębiorców typu start-up.

2. Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania lichwie (dalej: „Projekt”) – [link].

- Na stronie Rządowego Centrum Legislacyjnego w dniu 18 października 2021 r. opublikowano projekt ustawy stanowiący transpozycję dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii, która przewiduje ochronę sygnalistów niezależnie od formy świadczenia pracy, zabezpieczenie sygnalistów przed odwetem oraz obowiązek przekazania zgłoszenia do właściwego organu.

- **Projekt przewiduje szerszy zakres przedmiotowy naruszenia niż dyrektywa 2019/1937.** Przepisy chroniące osoby zgłaszające naruszenia będą miały zastosowanie nie tylko do naruszeń prawa przewidzianych przez dyrektywę, ale także do wszystkich naruszeń prawa w odpowiadających wymienionym w dyrektywie dziedzinach prawa krajowego, tzn.: zamówień publicznych, usług, produktów i rynków finansowych, zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, bezpieczeństwa produktów, bezpieczeństwa transportu, ochrony środowiska, ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego, bezpieczeństwa żywności i pasz, zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia publicznego, ochrony konsumentów, ochrony prywatności i danych osobowych, bezpieczeństwa sieci i systemów

teleinformatycznych. Z zakresu naruszeń podlegających zgłoszeniu zostaną wyłączone zamówienia publiczne dotyczące obronności i bezpieczeństwa państwa (zgodnie z motywem 24 dyrektywy 2019/1937).

- Termin na wdrożenie dyrektywy 2019/1937 do krajowego porządku prawnego upływa 17 grudnia 2021 r. W przypadku podmiotów w sektorze prywatnym, które zatrudniają od 50 do 249 pracowników, implementacja dyrektywy w zakresie obowiązku ustanowienia wewnętrznych kanałów zgłaszania naruszeń powinna nastąpić do dnia 17 grudnia 2023 r. Co do zasady przepisy implementujące dyrektywę 2019/1937 mają mieć zastosowanie do podmiotów zatrudniających co najmniej 50 pracowników. Wyjątkiem od tej zasady mają być podmioty, o których mowa w części I.B i II załącznika do dyrektywy, tj. między innymi banki, zakłady ubezpieczeń i instytucje płatnicze, które mają być adresatem obowiązków określonych w dyrektywie niezależnie od liczby zatrudnianych pracowników.

3. Projekty dyrektyw dot. Wypłacalności II oraz uporządkowanej likwidacji w ubezpieczeniach

- Komisja Europejska opracowuje przegląd unijnych przepisów ubezpieczeniowych znanych pod nazwą „Wypłacalność II” (ang. *SolvencyII*). Celem podjętych działań legislacyjnych jest zwiększenie wkładu europejskich ubezpieczycieli w finansowanie odbudowy po pandemicznej gospodarce, rozwój unii rynków kapitałowych, a także skierowanie funduszy na Europejski Zielony Ład. W skład pakietu regulacyjnego wchodzi dwa projekty:
 - ◆ Projekt dyrektywy ustanawiającej ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji oraz zmieniającej dyrektywy 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2009/138/WE, (UE) 2017/1132 oraz rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 i (UE) nr 648/2012. [[link](#)]
 - ◆ Projekt dyrektywy zmieniającej dyrektywę 2009/138/WE w zakresie proporcjonalności, jakości nadzoru, sprawozdawczości, długoterminowych środków gwarancyjnych, narzędzi makroostrożnościowych, ryzyka zrównoważonego rozwoju, nadzoru nad grupami i nadzoru transgranicznego. [[link](#)]

III. Wybrane inicjatywy UKNF:

1. UKNF zaktualizował Q&A dotyczący komunikatu chmurowego – [[link](#)]

- Urząd Komisji Nadzoru Finansowego opublikował nową partię Q&A do komunikatu chmurowego m.in. w zakresie do wymogu objęcia postanowieniami umownymi zakresu odpowiedzialności dostawcy chmury za szkody wyrządzone klientom podmiotu nadzorowanego, zgłoszeń w zakresie zaprzestania wykorzystania usługi

- chmury obliczeniowej, zgłoszeń w przypadku zmiany rodzaju lub zakresu informacji przetwarzanych w chmurze, a także terminów notyfikowania UKNF o zamiarze przetwarzania informacji w chmurze.

2. Stanowisko UKNF w sprawie niektórych aspektów dotyczących zarządzania ryzykiem funduszy inwestycyjnych i alternatywnych spółek inwestycyjnych – [link]

- Stanowisko ma zastosowanie do towarzystw funduszy inwestycyjnych oraz zarządzających ASI prowadzących działalność na podstawie zezwolenia, a także do biegłych rewidentów przeprowadzających usługę atestacyjną systemów zarządzania ryzykiem w towarzystwach funduszy inwestycyjnych.
- Stanowisko określa oczekiwania UKNF odnośnie sposobu realizacji niektórych obowiązków określonych w przepisach prawa regulujących funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem. Zawarte w stanowisku wytyczne nie przewidują dodatkowych obowiązków nakładanych przez organ nadzoru, a stanowią przedstawienie oczekiwanego sposobu realizacji obowiązków wynikających z treści przepisów prawa.
- Wytyczne odnoszą się m. in. do profilowania, identyfikacji oraz ograniczania poziomu ryzyka, ustalenia zasad pomiaru i szacowania ryzyka, kontroli ryzyka poprzez limity ryzyka, dostosowania strategii inwestycyjnej, profilu płynności i polityki umarzania, monitorowania i sprawozdawania bieżącego poziomu ryzyka, a także do dostępu do informacji i zasobów.

3. Przewodnik prospektowy dla emitentów – [link]

- UKNF opublikował przewodnik prospektowy dla emitentów zainteresowanych przeprowadzeniem oferty publicznej papierów wartościowych lub ich dopuszczeniem do obrotu na rynku regulowanym.
- Przewodnik zawiera wskazówki i objaśnienia do obowiązujących przepisów i procedur związanych z prospektem i procesem uzyskania decyzji o jego zatwierdzeniu, a także przykłady i wzory w jaki sposób powinny być prezentowane informacje w oparciu o wymogi wynikające z przepisów prawa.
- Przewodnik odnosi się do takich kwestii jak: wybór rodzaju i formy prospektu, zasad składania wniosku do KNF, wykaz często popełnianych błędów, zasad prowadzenia postępowania wnioskowego o zatwierdzenie prospektu, prawa i obowiązki ciążące na emitencie, zasad sporządzania poszczególnych części prospektu oraz zawiera propozycje dotyczące zakresu i formy dokumentów związanych z prospektem po jego zatwierdzeniu (suplement do prospektu, informacja o ostatecznej cenie lub liczbie oferowanych papierów wartościowych, informacja dotycząca oferty odsprzedaży papierów wartościowych na podstawie prospektu przez pośredników finansowych).

IV. Wybrane inicjatywy innych organów krajowych:

1. Komunikat UOKiK (dalej: „Urząd”) z dnia 28 września 2021 o konkursie na zaprojektowanie narzędzia informatycznego opartego o sztuczną inteligencję (AI) – [link]

- Konkurs ma na celu zaprojektowanie narzędzia opartego o sztuczną inteligencję (AI), którego celem ma być wstępna analiza wzorców umownych stosowanych przez przedsiębiorców w kontaktach z konsumentami pod kątem klauzul niedozwolonych. Narzędzie będzie również aktywnie wykrywało tego typu naruszenia w internecie.
- Jak wskazuje Urząd zadaniem projektowanego narzędzia ma być wyszukiwanie postanowień abuzywnych – zarówno w umowach dostarczanych przez konsumentów, jak i wyszukiwanych samodzielnie przez web crawlera na stronach internetowych przedsiębiorców i sklepów internetowych.

2. Komunikat UOKiK z dnia 29 września 2021 r. w sprawie wszczęcia postępowania wyjaśniającego ws. kryptoreklamy w social mediach – [link]

- Postępowanie zostało wszczęte wobec popularnych influencerów, którzy publikują treści o charakterze handlowym na swoich profilach społecznościowych bez odpowiedniego oznaczenia.
- Jak wskazuje Urząd *odpłatna promocja produktów lub usług bez wyraźnego oznaczenia, że są to treści sponsorowane, narusza zakaz kryptoreklamy i może stanowić nieuczciwą praktykę rynkową, a w niektórych przypadkach również czyn nieuczciwej konkurencji. Dotyczy to nie tylko tradycyjnych mediów, ale także wszystkich innych platform, w tym coraz bardziej popularnych portali społecznościowych.*

3. Komunikat UOKiK z dnia 20 października 2021 r. o wszczęciu postępowania przeciwko T-Mobile Polska S.A. – [link]

- Urząd zarzuca operatorowi nieprawidłowości związane z naliczaniem opłat za dodatkowe usługi świadczone przez podmioty trzecie, a rozliczane są przez T-Mobile Polska przy wykorzystaniu usługi „Zamów z T-Mobile” (tzw. usługa typu direct billing, gdzie opłata za treści podmiotów trzecich automatycznie jest doliczana do rachunku).
- Do aktywacji usług dodatkowych powodujących doliczenie należności do rachunku za telefon dochodziło bez dodatkowej autoryzacji, jak wskazuje Urząd np. w wyniku przypadkowego kliknięcia w reklamę.
- Postępowanie w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów może zakończyć się nałożeniem kary finansowej do 10 proc. ubiegłorocznego obrotu.

4. Komunikat z posiedzenia Rady ds. Systemu Płatniczego przy NBP z dnia 22 października 2021 r. – [link]

- Działająca przy Narodowym Banku Polskim Rada ds. Systemu Płatniczego opublikowała rekomendacje dotyczące działań na rzecz ograniczania transakcji oszukańczych w płatnościach detalicznych w Polsce.
- Postulaty podzielono na następujące obszary: prawny, w zakresie procesów, technologiczny i edukacyjny. Wśród nich wskazano m.in.:
 - ◆ **bardziej klarowne uregulowanie kwestii uwierzytelnienia i autoryzacji związanych z transakcją płatniczą i ich skutków prawnych;**
 - ◆ **rozpowszechnienie innych niż numer karty płatniczej rozwiązań do płatności w Internecie**, np. płatność BLIKiem lub tokenizacja, polegająca na zastąpieniu numeru karty płatniczej unikalnym identyfikatorem cyfrowym;
 - ◆ rozważenie potrzeby zorganizowania scentralizowanego systemu raportowania transakcji oszukańczych dla metod płatności BLIK oraz przelewów bankowych procesowanych przez operatorów płatności, z dostępem raportujących podmiotów do zagregowanych danych (analogicznie jak zorganizowane to zostało przez Visa TC40 lub Mastercard SAFE).

V. Wybrane inicjatywy europejskich urzędów nadzoru:

1. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (dalej: „EBA” lub „EUNB”) opublikował w dniu 7 października 2021 r. zaktualizowaną listę wskaźników do oceny ryzyka i narzędzi analizy ryzyka wraz z towarzyszącym przewodnikiem metodologicznym – [link]

- Bez nakładania jakichkolwiek obciążeń sprawozdawczych ani na instytucje sprawozdające, ani na właściwe organy, wytyczne opisują sposób obliczania wskaźników ryzyka w publikacjach EUNB i umożliwiają właściwym organom i użytkownikom danych EUNB spójną interpretację kluczowych danych bankowych podczas przeprowadzania ocen i analiz ryzyka.
- Niniejsza aktualizacja opiera się na ramowych zasadach sprawozdawczości EBA w wersji 3.0 i obejmuje między innymi przegląd wskaźników rentowności instytucji, ekspozycji wobec kontrahentów państwowych oraz wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego. Ponadto do listy dodano inne wskaźniki

służące do oceny wykorzystania ratingów zewnętrznych oraz monitorowania stosowania metody standardowej (Standardised Approach -SA) w ramach ryzyka kredytowego. Załączone wytyczne EUNB dotyczące sposobu kompilowania wskaźników kondycji finansowej (FSI) Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW) również zostały zaktualizowane po wydaniu 3.0 ram sprawozdawczych EUNB.

2. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego uchyla wytyczne dotyczące bezpieczeństwa płatności internetowych do Dyrektywy 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego zmieniająca dyrektywy 97/7/WE, 2002/65/WE, 2005/60/WE i 2006/48/WE i uchylająca dyrektywę 97/5/WE (PSD1) – [link]

3. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego opublikował projekt regulacyjnych standardów technicznych (dalej: „RTS”) w sprawie ujawniania polityki inwestycyjnej przez firmy inwestycyjne zgodnie z art. 52 rozporządzenia (UE) 2019/2033 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla firm inwestycyjnych – [link]

- Niniejsze RTS stanowią wytyczne dla stosowania art. 52 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2033 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla firm inwestycyjnych oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, (UE) nr 575/2013, (UE) nr 600/2014 i (UE) nr 806/2014.

- RTS dotyczącą ujawniania polityki inwestycyjnej przez firmy inwestycyjne, zawierają szablony i tabele dotyczące ujawniania informacji na temat sposobu głosowania firmy inwestycyjnej, wyjaśnienia głosów oraz proporcji zatwierdzonego wniosku w celu wykazania, czy firma inwestycyjna jest aktywnym udziałowcem, który na ogół korzysta ze swoich praw głosu, i sposobu w jaki z nich korzysta. RTS zawierają również informacje na temat wytycznych ws. głosowania firm inwestycyjnych, w tym w stosownych przypadkach z podziałem na strefy geograficzne, sektor gospodarki lub temat głosowanej uchwały.

4. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego opublikował projekty regulacyjnych standardów technicznych (dalej: „RTS”) dotyczące alternatywnej metody standardowej dla ryzyka rynkowego – [link]

- Regulacyjne standardy techniczne (RTSy) opracowane przez EBA dotyczą wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka niespodziewanego niewykonania odnośnych zobowiązań bazowych, oraz instrumentów, które mają ekspozycję na ryzyko rezydualne określone w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012.

- Opublikowane dokumenty zawierają specyfikacje techniczne dotyczące wdrożenia dwóch wskazanych elementów alternatywnej metody standardowej w podejściu do ryzyka rynkowego. Projekt jest częścią wyników fazy 3 mapy drogowej EBA dla nowych podejść do ryzyka kredytowego na rynku i kontrahenta.

5. Europejskie Urzędy Nadzoru opracowały projekt regulacyjnych standardów technicznych (dalej: „RTS”) w odniesieniu do treści i prezentacji ujawnień na podstawie art. 8, art. 9 i art. 11 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (UE) 2019/2088 (dalej: „SFDR”) – [link]

- EBA, ESMA oraz EIOPA opracowały ostateczny projekt RTS w zakresie obowiązków ujawnieniowych uczestników rynku finansowego na temat ich zrównoważonej działalności inwestycyjnej.
- Zgodnie z komunikatem Komisja Europejska przeanalizuje projekt RTS i zdecyduje, czy zatwierdzić go w ciągu 3 miesięcy od jego publikacji. Komisja poinformowała Parlament Europejski i Radę, że zamierza włączyć wszystkie RTS SFDR, tj. zarówno te oryginalne przedłożone Komisji Europejskiej w lutym 2021 r., jak i te objęte niniejszym sprawozdaniem końcowym, w jednym instrumencie.

VI. Wybrane inicjatywy innych instytucji zagranicznych

1. FATF (Financial Action Task Force) rozszerzył „szarą listę” o kolejne jurysdykcje – [link]

- „Szara lista” składa się z państw objętych wzmożonym monitorowaniem, które aktywnie współpracują z FATF w celu usunięcia strategicznych braków w swoich systemach prawnych w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy, finansowaniu terroryzmu i finansowaniu proliferacji.
- Kiedy FATF poddaje jurysdykcję zwiększonemu monitorowaniu, oznacza to, że kraj zobowiązał się do szybkiego usunięcia zidentyfikowanych strategicznych braków w uzgodnionych ramach czasowych i podlega zwiększonemu monitorowaniu.
- Po dokonaniu październikowego przeglądu FATF rozszerzył „szarą listę” o Jordanię, Mali i Turcję. Wcześniej w wykazie jurysdykcji ze strategicznymi brakami znalazła się Malta.

VII. Newsy sektora FinTech – październik 2021:

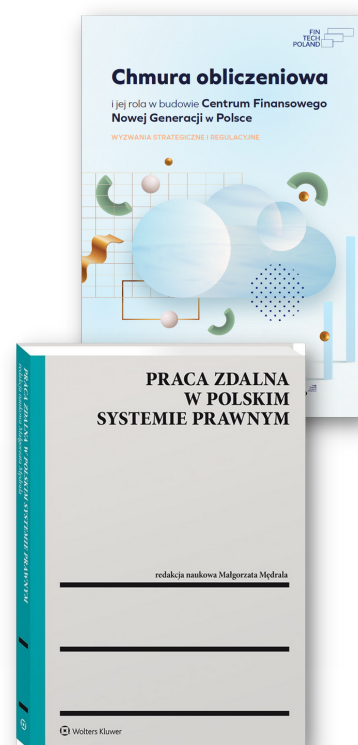
1. State Of Fintech Q3'21 Report– [link].
2. Raport „Chmura 2030. Jak wykorzystać jej potencjał i przyspieszyć wzrost w Polsce” – [link].
3. Mastercard oraz Bakkt rozpoczynają współpracę w zakresie oferowania rozwiązań innowacyjnych w obszarze kryptoaktywów– [link]

Publikacje:

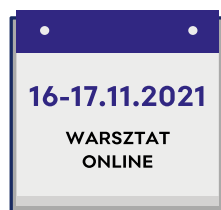
1. Chmura obliczeniowa i jej rola w budowie Centrum Finansowego Nowej Generacji w Polsce. Wyzwania strategiczne i regulacyjne – współautorzy: adw. prof. UEK dr hab. Jan Byrski, adw. Henryk Hoser – [link].

2. Proposal for Amendments to Law Regarding Payment Institutions – artykuł autorstwa adw. prof. UEK dr hab. Jana Byrskiego i r. pr. Karola Juraszczyka – [link].

3. Praca zdalna a monitoring pracownika – rozdział autorstwa adw. prof. UEK dr hab. Jana Byrskiego oraz adw. Henryka Hosera w monografii „Praca zdalna w polskim systemie prawnym” (red. Małgorzata Mędrala). – [link].

Nadchodzące wydarzenia:

Rynek usług płatniczych – regulacje i praktyczne problemy

Prelekcja pt. "Przeгляд najnowszych i projektowanych zmian prawnych oraz ich praktyczne zastosowanie" - Prof. UEK dr hab. Jan Byrski

[Rejestracja >>](#)

Autorzy:

prof. UEK dr hab. Jan Byrski
Adwokat, Partner

Michał Synowiec
Prawnik, Associate

Krzysztof Tarasiewicz
Aplikant radcowski, Junior Associate

Informacje zamieszczone w niniejszym materiale nie stanowią porady prawnej. Osoby zainteresowane uzyskaniem bardziej szczegółowych informacji dotyczących omawianych kwestii proszone są o bezpośredni kontakt z prawnikami kancelarii Traple Konarski Podrecki i Wspólnicy.

W przypadku pytań zapraszamy do kontaktu:
jan.byrski@trapple.pl